

h. 82, II.

X 186 3145

II h
58

OBSERVATIO
CHRISTIANI ADOLPHI BALDUINI,
S. R. I. Academ: Naturæ-Curiosorum Collegæ
cognom: Hermetis

circa

URNAS

GENTILIIUM GERMANORUM

Anno MDCLXXIV. inventas.

HAYNÆ,
Typis Wolffg. Christoph. Kramerii.

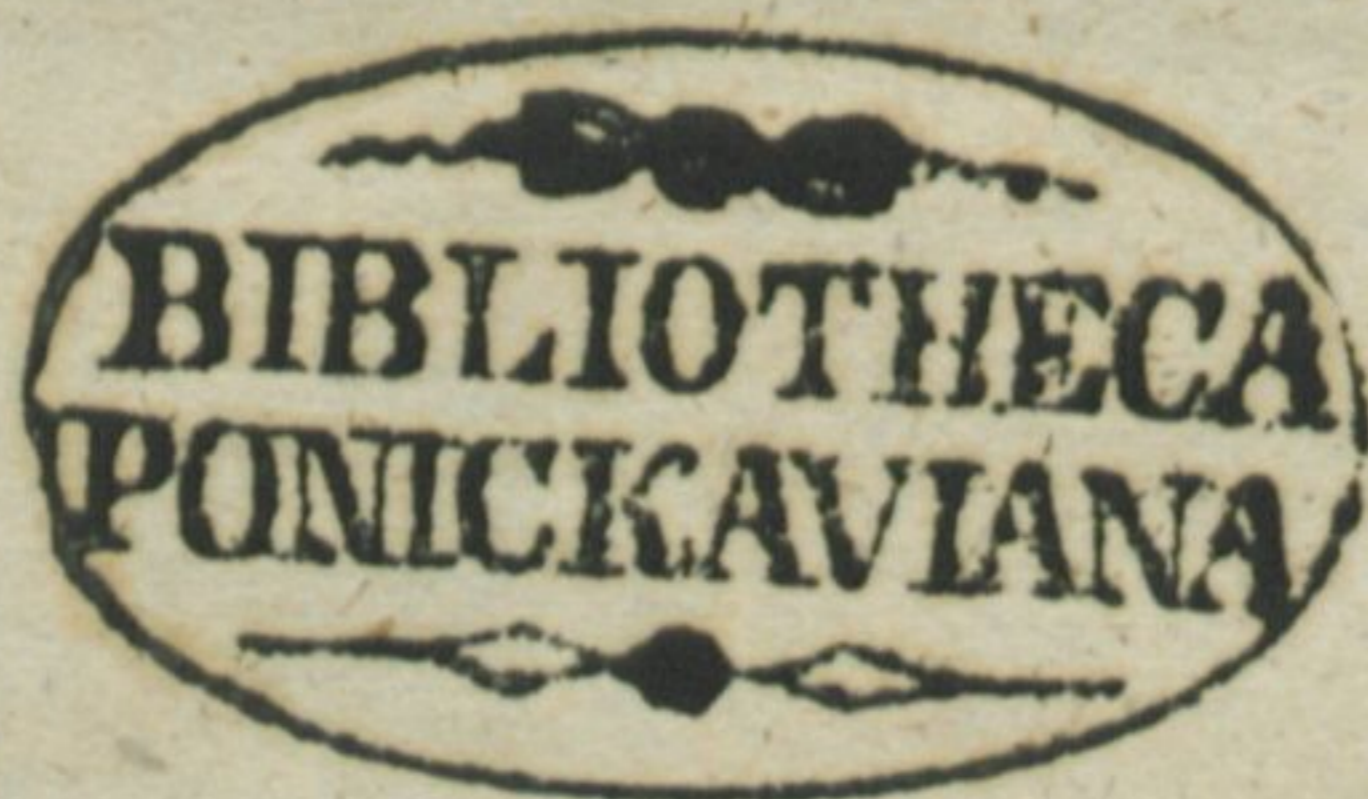

AD
Nobilissimum, Excellentissimum atq; Experi-
entissimum
DOMINUM

HENRICUM

VOLLGNAD,

Medic. Doct. & Practicum Vratislav. famigeratis-
simum, S.R.I. Naturæ-Curios. Academ. Ad-
junctum dignissimum & Ephemerid. p. t.
Collectorem solertissimum, dictum
SIRIUM.

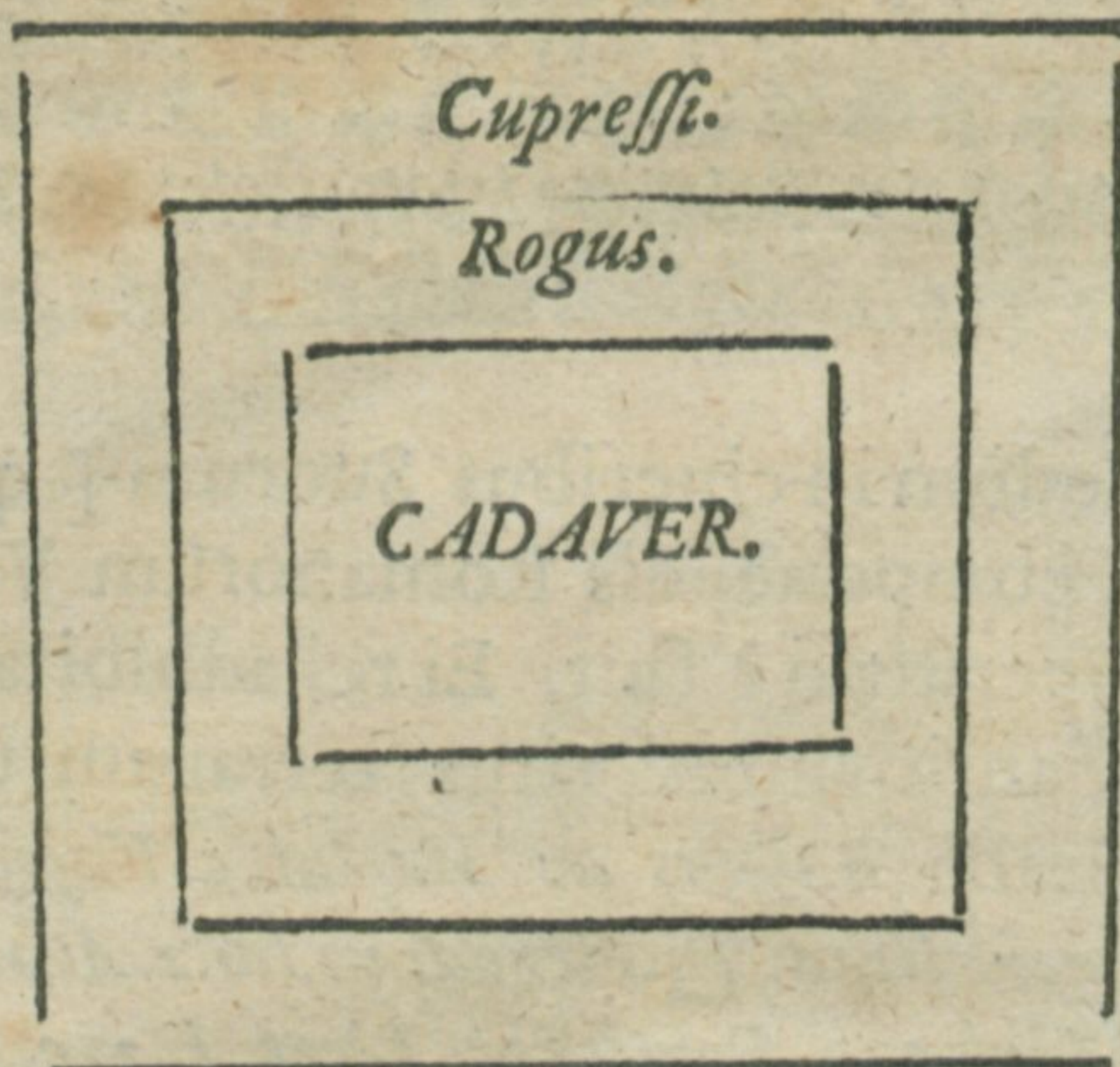
3.

Sollicita admodum in cineribus Suorum [quos functos cremabant] componendis Romanorum Veterum diligentia, an superstitio? fuit. Ei rei adhibitæ Urnæ. Nec frequentiora antiquissimi ritus terrarum ullibi monumenta, quàm in Italiâ. *Baysius de Vascul. c. Vasc. Vin.* Quo de ritu *Scholiast. Homer. Iliad. Δ. Herodian. lib. 2. Athanas. Kircher. in Latio p. 68. ex Marliano. Fortunat. Licet. l. 2. c. 55. Jacob Gutherius de jure Maniorum l. 1. c. 26. Horald. Advers. lib. 1. c. 7. Casaubon. Animadv. in Sueton. Aug. Job. Kirchmann. de Funer. Rom. l. 3. cap. 8. M. Zuer. Buxhorn. in Quest. Rom. 25. ubi pro Kirchmanni & incomparabilis Casauboni sententia, superaddit: quæ Cada- veris cineres à cineribus lignorum aliorumque, quæ in pyram conjecta, dignosci potuerint. Apparatus mortuorum [secundum Servium ad lib. III. Æneid] funus dici solebat, exstructio lignorum rogas; subjecto ignis pyra, crematio cadaveris bustum, locus ustrina, operis constructio sepulchrum; nomen inscriptum monumentum. Igitur rogas & crematio cadaveris omnino erant diversa. Tres enim hîc ordines observare mihi videor: Primus erat, Cupressorum, vel aliorum lignorum odorif. quæ ustrinam circumdabant & incendebantur ad tollendum fætores cadaveris, quod cremabatur. Secundus erat rogi, quæ formâ sequente quadratâ, ex vario lignorum genere, additâ pice, connexus erectusq; , & à cadavere ipso nonnihil distans, incendebatur. Tertius erat cadaveris, quod vi & æstu flammæ circumlambentis haud difficulter in cineres resolvebatur.*

A 2

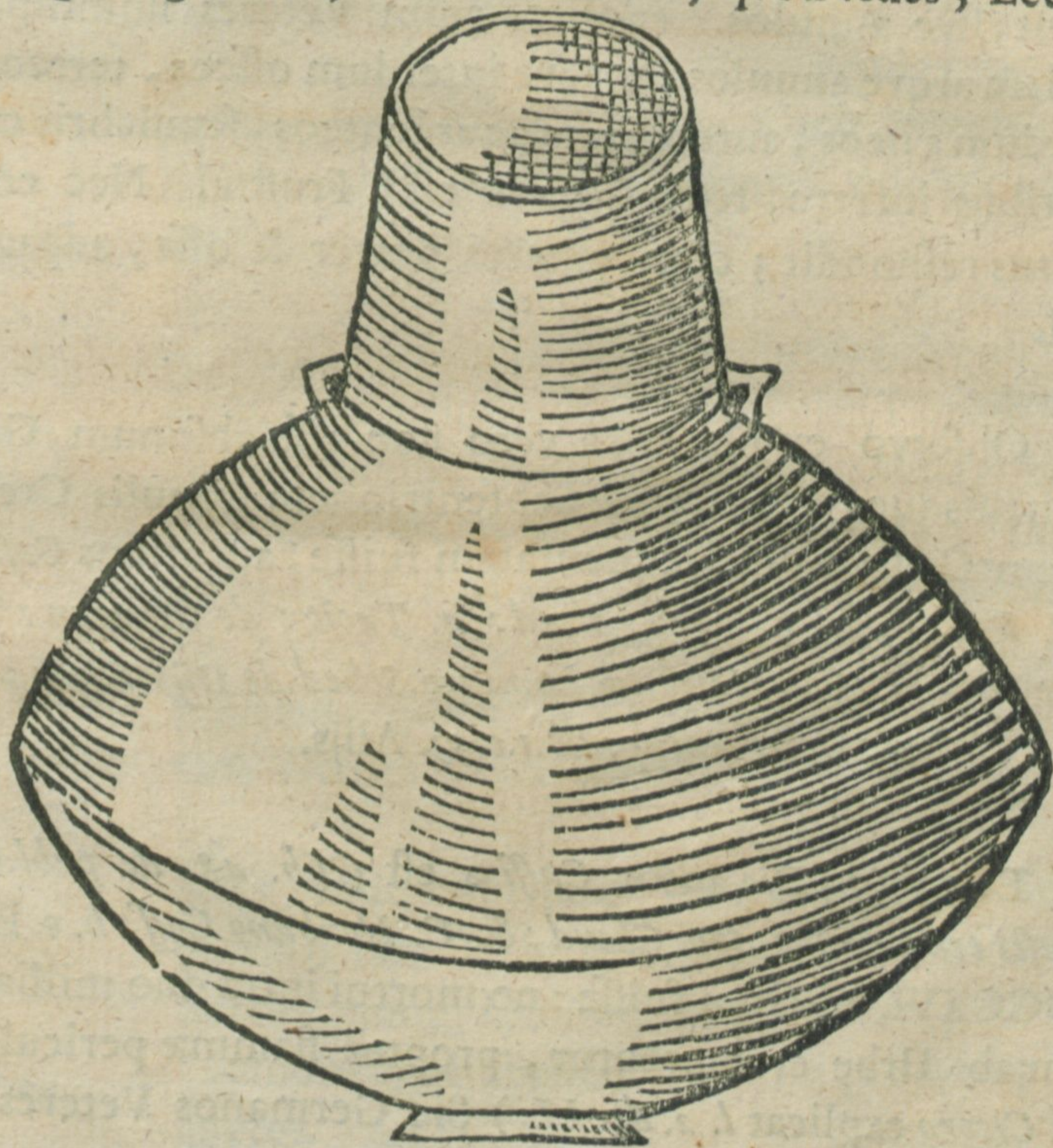
Cum

Cùm compertum esset, quinto decimo Martij, anni currentis, supra millesimum, sexcentesium, septuagesimi quarti, ad *Hirschfeldam* pagum, unum cum quadrante milli-
 are distantem ab Urbe *Haynâ*, Veterum Urnas quasdam esse repertas, aquis, ex nivibus glacieq; collectis, penetrantibus humum, detectôq; ex ruina monumentô, quod cùm ne vestigium quidem ejus antea adpareret, diuq; arari terra consuevisset, credi potest, Gentilium Veterum, qui circa colerent, fuisse. Quæ cùm ad me fama esset perlata, cœpi ipsemet, cum Collega Academico *Dn. D. Melch. Fribe Med. Ord. Præf.* die xxiv. Ejusdem de lustrando eo, curam cogitationemq; suscipere. cùm quod Nobiles à *Mülckau & Röckeris*/ ad quos ille locus hæreditariô Jure pervenisset, Præfecturæ Electorali mihi demandatæ essent *Schrifftassii* incorporati: tùm quod curiositas mea me non pateretur quiescere. Itaq; illuc venimus, locumq; ubi Urnæ conditæ sese aperuerant, arenosum quidem, cæterùm omninò viginti octo passuum deprehendimus; qui duorum triumve, aut, si latitudinem metiaris, quatuor ad summum passuum fuerit. Uti re ipsâ se sepulchrum

5
chrum sic probet, cujusmodi condidisse Gentili olim su-
perstitioni deditos, verosimile sit. Septingenti sexaginta qua-
tuor passus numerantur ab eodem, quò diximus, pago. Quòd
si viginti septem adhuc alios facias, extitisse, ajebat Ecclesiæ
illius Pastor *Dn. Johannes Keytanz*/ quod detectum similis
casus, Anno *CIO IOCLXIV*. Martiò & ipsum Mense, tum pri-
mum contemplantium oculis subjecisset. Non nos Urnam
tantum, eamq; integram, manibus contrectavimus, exami-
natamq; diligentius, exhibemus hoc, quod vides, Lector,

Schemate: Sed complura insuper fragmenta, ex alijs, in-
quibus & ipsas notare ansas licuit, cum collegimus, tum

A 3

an-

antiquitatis causa, allatas nobiscum, asservamus. Unde colligimus, factas ex arena atque lapillis Urnas luto maceratis coctisque. Quod afferimus jam, visu compertum est, non ollarum instar, quibus vulgò hodiè utimur, Urnas istas super rota formatas, sed sub manibus figuli natas fuisse. Colonos, ferunt, ejus Pagi, variæ magnitudinis Vasa aliquot abstulisse jam ante, nec inlectos, ut credibile est, spe lucri alicujus, fodere destitisse, sive aurum offenderent, sive annulos. (Solitos enim Veteres numismata, quædam atque annulos, eosque interdum osseos, terreosque, interdum æneos, aureos item ac argenteos, sepulchris cum cineribus inferre, testis *Golzius* est) Frustrà. Nec enim eventus respondit; cum, cineres præter & ossa, adpareret nihil.

Observo ex his (1) à vero non esse absolum, Gallis Germanisque, propiusque Septentrionem Populis Cremationem Cadaverum frequentatam fuisse, autoribus *Cæsare lib. 6. Bell. Gall: Eustath: Iliad: a. Tacit: de German: §. 27. Alex: ab Alex: Gen: Dier. lib. 3. p. m. 130. Sched. de Dijs Germ. p. 453. Phil: Cluver: Ger: Antiq: lib. 1. c. 53. Alijs.*

Et uti (2) *Dio* autor *Cassius* est (*lib. 48. de publ. Off.*) *Augusti temporibus App. Claud: & C. Norbano Coss. h. e. Edict. V. DCCXVI. edictum fuisse: ne mortui intra duo millia passuum ab Urbe cremarentur, propter flammæ periculum;* (uti *Cicero* explicat *l. 2. de. LL.*) Sic Germanos Veteres hoc quic-

7

quicquid Legis est, observasse, inde constat, quòd, de quo sermo nobis hætenus, Monumentum istud septingentis, sexaginta quatuor passibus distat à pago, qui, si vulgarem pro vestigio & spatio, h. e. pro duobus pedibus accipias passum, (*Philandrum* secutus, in *Vitruv: Lib. I. c. 6.*) ultra 2000. utique Romanos passus habebis.

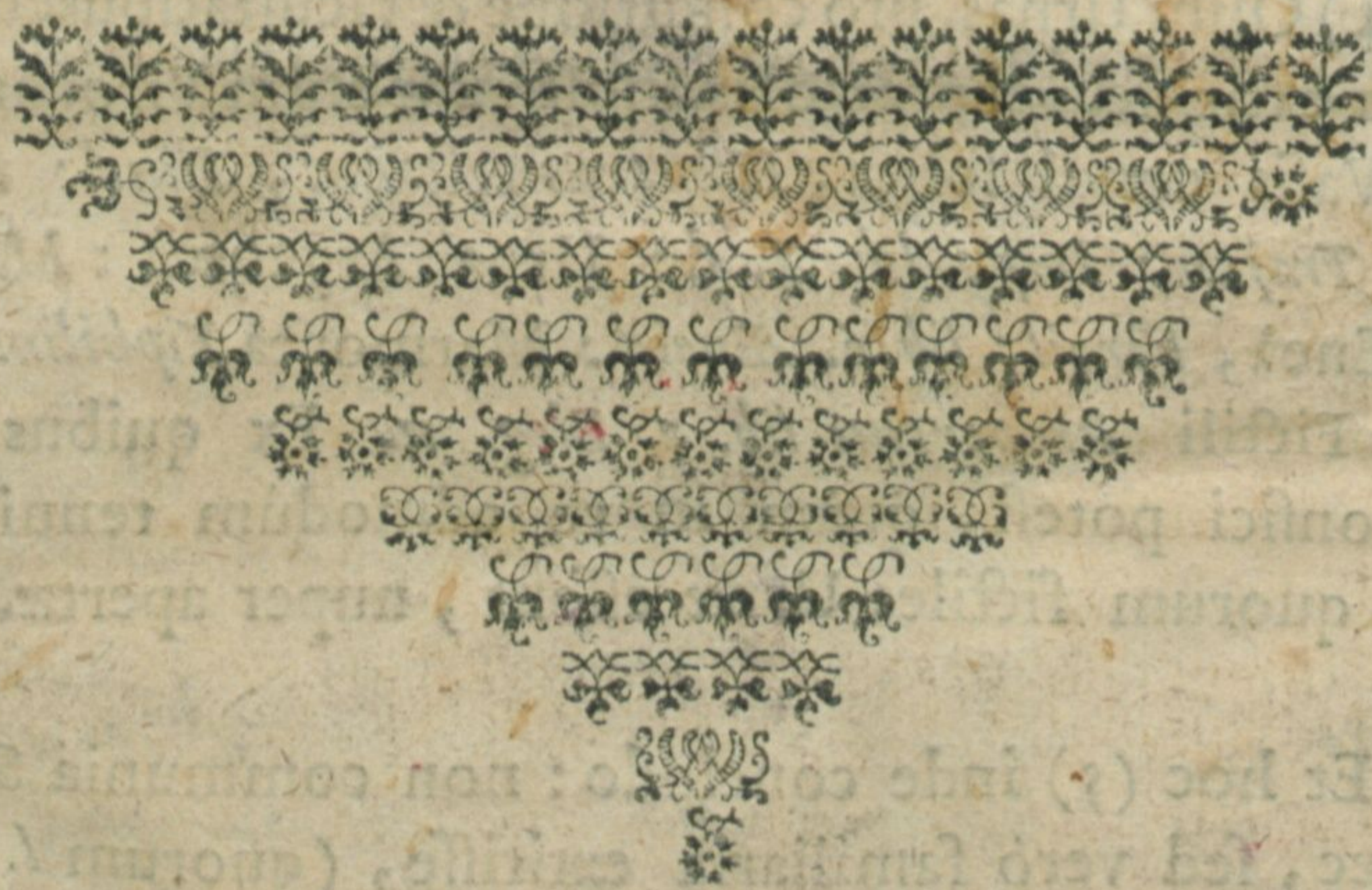
(3) Cùm, præter ossa & cineres, Vasis istis inclusum aliud fuerit nihil, dixisse Veteres Urnulas has non abs re Ossuaria partim (cujus *Ulpianus* Vocis meminit l. 2. ff. de Sepulchr: viol:) partim Cineraria quoque, apud *Kormann: de Mirac: Mort: c. 29.*

(4) Olim Urnas, pro conditione & facultatibusque, vel viles extitisse, vel preciosas. Illustrium enim Virorum ossa aureis Vasis condi solita, *Homerus* testatur, *Iliad: Eutropius de Trajan: Imp: lib. 8.* de Urna Argenteâ: *Marcell: lib. 19.* Æneâ, *Virgil: lib. 6. Æneid:* Marmoreâ *Xiphilinus in Severo.* Fictili *Propertius lib. 2. Eleg. 11.* Ex quibus quid aliud confici potest, quàm in re admodum tenui istos fuisse, quorum fictiles Urnæ essent, nuper apertæ.

Et hoc (5) inde concludo: non communia Sepulchra hæc, sed verò familiaria extitisse, (quorum l. 4. C. de Relig: mentio) quòd scrobes diversæ duæ, 27. tantum inter se passibus quæ abessent; & utraque complures Urnulas contineret.

Cumque

8
Cumq; (6) annalium Conditores fidem faciant, pri-
mum illum Germaniæ Imperatorem *Carolus Magnum* Saxo-
nibus adhucdum Ethnicis, recusantibus Religionem Christi-
anam, aut si qui recepissent, averfantibus iterū iterumq;, Anno
Ær. Christ. DCCLXXII. bellum facere cœpisse. quod ultra
triginta annos exarserat jam, (*Sethi Calv. Chron. p. m. 708.*)
antequam *Witikingus*, Progenitor ille Electorum Saxoniae
P.P. cum universis terris suis salvificam fidem esset professus:
(quamvis populi cis Albim nonnulli diutius resistentes ido-
la coluerint usq; ad annum ferè millesimum,) hinc conjici-
mus: Monumentum istud Urnasq;, quas jam aliquoties me-
moramus, circiter 700. vel 800. annos durasse incolumes.

1077

115

Nobis

H

Medic
sim
ju

Experi-

M

nigeratis-
m. Ad-
. p. t.
m

